

I

(Állásfoglalások, ajánlások és vélemények)

VÉLEMÉNYEK

EURÓPAI KÖZPONTI BANK

AZ EURÓPAI KÖZPONTI BANK VÉLEMÉNYE

(2009. november 12.)

a 2006/48/EK és a 2006/49/EK irányelvnek a kereskedési könyvre és az újra-értékpapírosításra vonatkozó tőkekövetelmények, továbbá a javadalmazási politikák felülvizsgálata tekintetében történő módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi irányelv iránti javaslatról

(CON/2009/94)

(2009/C 291/01)

Bevezetés és jogalap

1. 2009. szeptember 10-én az Európai Központi Bank („EKB”) felkérést kapott az Európai Unió Tanácsától arra, hogy alkosson véleményt a 2006/48/EK és a 2006/49/EK irányelvnek a kereskedési könyvre és az újra-értékpapírosításra vonatkozó tőkekövetelmények, továbbá a javadalmazási politikák felülvizsgálata tekintetében történő módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi irányelv iránti javaslatról ⁽¹⁾ (a továbbiakban: az irányelvtervezet).
2. Az EKB véleményalkotásra szolgáló hatásköre az Európai Közösséget létrehozó szerződés 105. cikke (4) bekezdésének első francia bekezdésén és a Szerződés 105. cikkének (5) bekezdésén alapszik, mivel az irányelvtervezet a Központi Bankok Európai Rendszerének („KBER”) egyik feladatát érinti, nevezetesen a hatáskörrel rendelkező hatóságok támogatását a pénzügyi rendszer stabilitására vonatkozó politikáik zavartalan megvalósításában. Az Európai Központi Bank eljárási szabályzatának 17.5. cikke első mondatával összhangban a Kormányzótanács fogadta el ezt a véleményt.

Általános észrevételek

3. Az EKB üdvözli az irányelvtervezetet a kereskedési könyvre és az újra-értékpapírosításra vonatkozó tőkekövetelmények vonatkozásában, amelyek széles körű összhangban állnak a Bázeli Bankfelügyeleti Bizottság által a közelmúltban kidolgozott megközelítéssel ⁽²⁾. Az EKB szerint nincs szükség arra, hogy tovább közelítsék az irányelvtervezet követelményeit a felülvizsgált Bazel II piackockázati keretrendszerhez. Az EKB különösen egy olyan mentesítés beillesztését javasolja az irányelvtervezet II. mellékletének 1. pontjába, amely alapján a „*correlation trading*” tevékenységekre nem vonatkozna az a követelmény, hogy a kereskedési könyvben valamennyi értékpapírosítási pozíciónak egyedi kockázatra vonatkozó kezelésben kell részesülnie.
4. Az EKB a továbbiakban megjegyzi, hogy a Bázeli Bankfelügyeleti Bizottság által jelenleg folytatott mennyiségi hatásvizsgálat elvezethet a „*correlation trading*” tevékenységek újralibrálásához. Amennyiben a hatásvizsgálat valóban elvezet a Bazel II piackockázati keretrendszer újralibrálásához, az EKB erősen

⁽¹⁾ COM(2009) 362 végleges.

⁽²⁾ Lásd: Bázeli Bankfelügyeleti Bizottság „A Bazel II piackockázati keretrendszer felülvizsgálata (*Revisions to the Basel II market risk framework*)”, „Iránymutatások a kereskedési könyvek járulékos kockázati tőkekövetelményeinek kiszámításához (*Guidelines for computing capital for incremental risk in the trading book*)”, és a „A Bazel II keretrendszer fejlesztései (*Enhancements to the Basel II framework*)”, 2009. július 13.; elérhető: Nemzetközi Fizetések Bankja (BIS), <http://www.bis.org>

javasolja az irányelvtervezet megfelelő közelítését vagy módosítását annak érdekében, hogy nemzetközi szinten biztosítani lehessen a tisztességes versenyt ezen a területen.

5. Az EKB szintén üdvözli az olyan javadalmazási rendelkezések beillesztését az irányelvtervezet I. mellékletébe, amelyek összhangban állnak a G20 vezetőinek arra irányuló kötelezettségvállalásával, hogy haladéktalanul végrehajtják az olyan gyakorlatok megszüntetését célzó nemzetközi standardokat, amelyek a túlzott kockázatvállaláshoz vezettek ⁽¹⁾. Az EKB továbbá támogatja a javadalmazási politikákra vonatkozó rendelkezések csoportszintű alkalmazását annak érdekében, hogy a kockázatvállaló munkavállalók egységes elbánásban részesüljenek minden olyan országban, ahol EU-s bankok működnek. Az EKB végül hangsúlyozza, hogy az elsősorban a jelentős pénzügyi intézetekhez szóló nemzetközi standardoknak a valamennyi hitelintézetre (beleértve a kisebbeket is) alkalmazandó közösségi jogba való bevezetésekor megfelelően alkalmazni kell a Szerződésben meghatározott arányossági alapelvet.
6. A melléklet tartalmazza a szövegszerű szerkesztési javaslatokat azok magyarázatával együtt mindazon esetekben, amelyekben az EKB az irányelvtervezet módosítására tesz javaslatot. Ezek a szerkesztési javaslatok nem befolyásolják a fentebb tett általánosabb érvényű észrevételeket.

Kelt Frankfurt am Mainban, 2009. november 12-én.

az EKB elnöke
Jean-Claude TRICHET

⁽¹⁾ Lásd: „FSF Principles for Sound Compensation Practices” és a vonatkozó végrehajtási standardok, elérhető a G20 honlapján (<http://www.g20.org>).

MELLÉKLET

Szerkesztési javaslatok

A Bizottság által javasolt szöveg	Az EKB által javasolt szöveg ⁽¹⁾
1. módosítás	
Hivatkozások	
<p>„tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre, és különösen annak 47. cikke (2) bekezdésére,</p> <p>tekintettel a Bizottság javaslatára,</p> <p>tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére,</p> <p>a Szerződés 251. cikkében megállapított eljárásnak megfelelően,”</p>	<p>„tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre, és különösen annak 47. cikke (2) bekezdésére,</p> <p>tekintettel a Bizottság javaslatára,</p> <p>tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére,</p> <p>tekintettel az Európai Központi Bank véleményére,</p> <p>a Szerződés 251. cikkében megállapított eljárásnak megfelelően,”</p>

Magyarázat:

Mivel a Szerződés kötelezővé teszi az irányelvtervezettel kapcsolatban az EKB-val folytatott konzultációt, egy erre való hivatkozással kell kiegészíteni az irányelvtervezet szövegét a Szerződés 253. cikkével összhangban.

2. módosítás

1. cikk (9) bekezdés

„122b. cikk	„122b. cikk
<p>(1) Az általános újra-értékpapírosítási pozíciók IX. melléklet 4. része szerinti kockázati súlyaitól függetlenül az illetékes hatóságok előírják, hogy a hitelintézetek 1 250 %-os kockázati súlyt alkalmazzanak az igen összetett újra-értékpapírosításokban vállalt pozíciókra, kivéve ha a hitelintézet minden egyes érintett újra-értékpapírosítási pozíció tekintetében bizonyította az illetékes hatóság számára, hogy megfelel a 122a. cikk (4) és (5) bekezdésében szereplő követelményeknek.</p> <p>(2) Az (1) bekezdés a 2010. december 31. után kibocsátott újra-értékpapírosításokban vállalt pozíciókra alkalmazandó. A létező újra-értékpapírosításokban vállalt pozíciók tekintetében az (1) bekezdés 2014. december 31. után alkalmazandó, amennyiben ez után az időpont után új alapul szolgáló kitettséget iktatnak be vagy cserélnek.”</p>	<p>(1) Az általános újra-értékpapírosítási pozíciók IX. melléklet 4. része szerinti kockázati súlyaitól függetlenül az illetékes hatóságok előírják, hogy a hitelintézetek 1 250 %-os kockázati súlyt alkalmazzanak az igen összetett újra-értékpapírosításokban vállalt pozíciókra, kivéve ha a hitelintézet minden egyes érintett újra-értékpapírosítási pozíció tekintetében bizonyította az illetékes hatóság számára, hogy megfelel a 122a. cikk (4) és (5) bekezdésében szereplő követelményeknek.</p> <p>(2) Az (1) bekezdés a 2010. december 31. után kibocsátott újra-értékpapírosításokban vállalt pozíciókra alkalmazandó. A létező újra-értékpapírosításokban vállalt pozíciók tekintetében az (1) bekezdés 2014. december 31. után alkalmazandó, amennyiben ez után az időpont után új alapul szolgáló kitettséget iktatnak be vagy cserélnek.”</p>

Magyarázat:

Az értékpapírosítási kitettséghez kapcsolódó átvilágítási követelmények elmulasztásának kérdését megfelelően szabályozza a Tanács által 2009. július 15-én elfogadott irányelv ⁽²⁾ 122a. cikke. Továbbá, az igen összetett újra-értékpapírosítási kitettségek a 122b. cikk szerint tervezett kezelése nem áll összhangban a fenti irányelv 122a. cikke (5) bekezdésében alkalmazott arányossági alapelvvel, amely egy 250 % – 1 250 % közötti tartományt határozott meg az átvilágítási követelmények elmulasztásának szintjétől függően. Az EKB ennek megfelelően javasolja a 122b. cikk elhagyását.

A Bizottság által javasolt szöveg

Az EKB által javasolt szöveg ⁽¹⁾**3. módosítás**

I. melléklet, 1. bekezdés

„11. JAVADALMAZÁSI POLITIKÁK

22. A munkavállalók azon kategóriáira vonatkozó javadalmazási politikák meghatározásakor és alkalmazásakor, akiknek szakmai tevékenysége lényeges hatást gyakorol az intézmény kockázati profiljára, a hitelintézeteknek méretüknek, belső szervezetüknek és tevékenységük jellegének, körének és összetettségének megfelelő módon kell betartaniuk az alábbi elveket:

- a) A javadalmazási politika összhangban van a hatékony és eredményes kockázatkezeléssel és elősegíti annak alkalmazását, és nem ösztönöz a hitelintézet kockázattűrő képességét meghaladó kockázatok vállalására;
- b) a javadalmazási politika összhangban van a hitelintézet üzleti stratégiájával, célkitűzéseivel, értékeivel és hosszú távú érdekeivel;
- c) a hitelintézet irányító testülete (felügyeleti szerve) megállapítja a javadalmazási politika általános elveit és felelős annak végrehajtásáért;
- d) a javadalmazási politika végrehajtását legalább évente egyszer központi és független belső felülvizsgálatnak kell alávetni annak ellenőrzése céljából, hogy megfelel-e az irányító testület (felügyeleti szerv) által meghatározott javadalmazási politikáknak és eljárásoknak;
- e) amennyiben a javadalmazást a teljesítményhez kötik, a javadalmazás teljes összege az egyén és az érintett szervezeti egység teljesítményének együttes értékelésén, valamint a hitelintézet általános eredményességén alapul;
- f) a teljes javadalmazás rögzített és változó összetevői megfelelő egyensúlyban vannak; a rögzített összetevő a teljes javadalmazás kellően nagy hányadát jelenti, hogy teljes mértékben rugalmas bónuszpolitika érvényesülhessen, többek között lehetőség legyen a bónuszfizetés megvonására;
- g) a szerződés idő előtti megszűnéséhez kapcsolódó kifizetések az adott időszakban elért teljesítményt tükrözik és kialakításuk olyan, hogy nem jutalmazza a teljesítmény elmaradását;

„11. JAVADALMAZÁSI POLITIKÁK

22. A munkavállalók azon kategóriáira vonatkozó javadalmazási politikák meghatározásakor és alkalmazásakor, akiknek szakmai tevékenysége lényeges hatást gyakorol az intézmény kockázati profiljára, a hitelintézeteknek méretüknek, belső szervezetüknek és tevékenységük jellegének, körének és összetettségének megfelelő módon kell betartaniuk az alábbi elveket:

- a) A javadalmazási politika összhangban van a hatékony és eredményes kockázatkezeléssel és elősegíti annak alkalmazását, és nem ösztönöz a hitelintézet kockázattűrő képességét meghaladó kockázatok vállalására;
- b) a javadalmazási politika összhangban van a hitelintézet üzleti stratégiájával, célkitűzéseivel, értékeivel és hosszú távú érdekeivel;
- c) a hitelintézet irányító testülete (felügyeleti szerve) megállapítja és felülvizsgálja a javadalmazási politika általános elveit és felelős annak végrehajtásáért;
- d) a javadalmazási politika végrehajtását legalább évente egyszer központi és független belső felülvizsgálatnak kell alávetni annak ellenőrzése céljából, hogy megfelel-e az irányító testület (felügyeleti szerv) által meghatározott javadalmazási politikáknak és eljárásoknak;
- e) **a pénzügyi és kockázati ellenőrzésben részt vevő munkavállalók javadalmazása független az általuk felügyelt üzleti területektől és arányos a hitelintézeten belül betöltött kulcsfontosságú szerepükkel;**
- ef) amennyiben a javadalmazást a teljesítményhez kötik, a javadalmazás teljes összege az egyén és az érintett szervezeti egység teljesítményének együttes értékelésén, valamint a hitelintézet általános eredményességén alapul;
- hg) **a javadalmazások változó összetevőinek bónusz vagy bónuszpool** kiszámításához használt teljesítménymérés tartalmazza a jelenlegi és jövőbeli kockázatok **összes típusának** megfelelő kiigazítást és figyelembe veszi a tőke költségét és a szükséges likviditást;

A Bizottság által javasolt szöveg	Az EKB által javasolt szöveg ⁽¹⁾
<p>h) a bónusz vagy bónuszpool kiszámításához használt teljesítménymérés tartalmazza a jelenlegi és jövőbeli kockázatoknak megfelelő kiigazítást és figyelembe veszi a tőke költségét és a szükséges likviditást;</p> <p>i) nagy összegű bónuszok esetében a kifizetés jelentős része későbbi időszakra halasztódik és a vállalkozás jövőbeli teljesítményéhez kapcsolódik.”</p>	<p>h) garantált változó javadalmazás kizárólag kivételes esetekben fordulhat elő új munkavállalók felvételekor, és az az első évre korlátozódik, kellő figyelemmel a prudens kockázatkezelési politikákra;</p> <p>fi) a teljes javadalmazás rögzített és változó összetevői megfelelő egyensúlyban vannak, valamint összhangban állnak a kockázati kitétséggel; a rögzített összetevő a teljes javadalmazás kellően nagy hányadát jelenti, hogy teljes mértékben rugalmas bónuszpolitika érvényesülhessen a változó összetevőre tekintettel, többek között lehetőség legyen a bónusz változó összetevő fizetésének megvonására;</p> <p>j) a teljes változó javadalmazás kifizetése nem korlátozza a hitelintézetek arra irányuló képességét, hogy megerősítsék a szavatoló tőkéjüket;</p> <p>ik) nagy összegű bónuszok változó javadalmazási összetevő esetében a kifizetés jelentős része későbbi, legalább hároméves időszakra halasztódik, nem valósul meg az arányossági alapnál gyorsabban, és a vállalkozás hitelintézet jövőbeli teljesítményéhez kapcsolódik;</p> <p>l) a változó javadalmazási összetevő lényeges részét részvényekben vagy részvényekhez kapcsolódó instrumentumokban, illetve adott esetben nem készpénz instrumentumokban ítélik oda, ameddig ezek az instrumentumok a hosszú távú értékteremtéshez és a kockázat időhorizontjához kötött ösztönzők. A részvényekben, részvényekhez kapcsolódó vagy egyéb nem készpénz instrumentumokban odaítélt jutalmakra megfelelő visszatartási politika vonatkozik;</p> <p>gm) a szerződés idő előtti megszűnéséhez kapcsolódó kifizetések az adott időszakban elért teljesítményt tükrözik és kialakításuk olyan, hogy nem jutalmazza a teljesítmény elmaradását;</p> <p>22a. A méret, a belső szervezet, valamint a tevékenység jellege, köre és összetettsége szerint jelentős hitelintézetek igazgatósági javadalmazási bizottságot hoznak létre javadalmazási politikáik és gyakorlataik felügyelete céljából. A javadalmazási bizottságot olyan módon hozzák létre, hogy az képes legyen hozzáértő és független döntést hozni a javadalmazási politikák és gyakorlatok, illetve a kockázat-, tőke- és likviditáskezelés vonatkozásában létrehozott ösztönzők tekintetében.”</p>

A Bizottság által javasolt szöveg

Az EKB által javasolt szöveg ⁽¹⁾

Magyarázat:

Az EKB a következők szerint javasolja az irányelvet I. melléklete 1. bekezdésének módosítását: i. a teljesítménymérést ki kell terjeszteni a kockázatok összes típusára (lásd a fenti jobb oldali oszlop g) pontját); és ii. az irányelvet I. melléklete 1. bekezdésének h) és i) pontjait fel kell cserélni (lásd a fenti jobb oldali oszlop g) és i) pontjait) annak érdekében, hogy a szövegben együtt szerepeljenek a teljesítményértékelésre és a változó javadalmazási összetevőre vonatkozó hivatkozások. Az EKB végül javasolja a G20 vezetők által a 2009. szeptember 24–25-én tartott pittsburghi csúcstalálkozón elért megállapodást tükröző új alapelvek bevezetését. A G20 vezetők teljes mértékben elfogadták a Pénzügyi Stabilitási Tanács azon végrehajtási standardjait, amelyek a javadalmazást a hosszú távú érdektartáshoz, nem pedig a túlzott kockázatvállaláshoz kötik (lásd a 3. lányszöveget).

4. módosítás

II. melléklet, 3. bekezdés e) pontja

„7. A 10b. pont a) és b) alpontja alkalmazásában az intézmény saját számításának eredményeit legalább 3-as tényezővel (m_c) kell megszorozni.”

„7. A 10b. pont a) és b) alpontja alkalmazásában az intézmény saját számításának eredményeit legalább 3-as tényezővel (m_c) **és legalább 3-as tényezővel (m_g)** kell megszorozni.”

Magyarázat:

Az EKB támogatja az irányelvet közelítést a vonatkozó bázeli szöveghez (A Bazel II piackockázati keretrendszer felülvizsgálata), amely két különböző szorzótényezőt ír elő az aktuális és a stressz-teszt segítségével meghatározott kockázatos érték vonatkozásában.

5. módosítás

II. melléklet, 3. bekezdés f) pontja

„A 10b. pont a) és b) alpontja alkalmazásában ~~a szorzótényezőt~~ (m_c) az 1. táblázat alapján egy 0 és 1 közötti plusz-tényezővel meg kell növelni, attól függően, hogy az intézmény a legutóbbi 250 munkanapban a kockázatos értékre vonatkozóan a 10. pontban meghatározott utólagos ellenőrzés során mennyi túllépést tapasztalt [...]”

„A 10b. pont a) és b) alpontja alkalmazásában az (m_c) **és az (m_g) szorzótényezőket** az 1. táblázat alapján egy 0 és 1 közötti plusz-tényezővel meg kell növelni, attól függően, hogy az intézmény a legutóbbi 250 munkanapban a kockázatos értékre vonatkozóan a 10. pontban meghatározott utólagos ellenőrzés során mennyi túllépést tapasztalt [...]”

Magyarázat:

Lásd a 4. módosításhoz fűzött magyarázatot.

⁽¹⁾ A szövegben vastag betűvel szedve szerepel az EKB által beilleszteni javasolt új szöveg. A szövegben áthúzott betűvel szedve szerepelnek az EKB által törölni javasolt részek.

⁽²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács irányelve a 2006/48/EK, 2006/49/EK és a 2007/64/EK irányelvnek a központi hitelintézetek kapcsolt bankjai, egyes szavatolótelemek, nagykockázat-vállalások, felügyeleti szabályok és válságkezelés tekintetében történő módosításáról, amelyet a Tanács 2009. július 15-én fogadott el az első olvasat során elért európai parlamenti egyetértést követően; elérhető a Tanács honlapján: <http://register.consilium.europa.eu>